Nr. 39 Warszawa, dnia 25 Lipca 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W." 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Nowy-Świat Nr. 69.

TREŚĆ:

I.

519.

USTAWA
z dnia 29 czerwca 1919 r. o ochronie lokatorów.

Zakres stosowania ustawy.

Art. 1.

Na obszarze b. zaboru rosyjskiego stosują się do najmu mieszkań, poszczególnych części mieszkań, lokali przemysłowych i handlowych, pracowni i sklepów przepisy poniżej wymienione

Zakaz nieusprawiedliwionego podwyższania komornego.

Art. 2.

Wysokość komornego za mieszkania 1—i 2 pokojowe nie może przekraczać kwoty, pobieranej w czerwcu 1914 roku.

Art. 3.

1. Za podstawę do oznaczenia podwyżki komornego od mieszkań, składających się najmniej z 3-ch, a najwyżej 6-ciu pokoi, służyć ma komorne płacone w czerwcu 1914 roku.

2. Podwyżka nie może przekraczać:
a) przy mieszkaniach 3 pokojowych—10%;
b) przy mieszkaniach 4 pokojowych—15%;
c) przy mieszkaniach 5 pokojowych—20%;
d) przy mieszkaniach 6 pokojowych — 25% podstawowego komornego.

Art. 4.

1. Za mieszkania obejmujące od 7 pokoi wzwyż, wolno umówić podwyższenie komornego w stopniu po 5% za każdy pokój ponad 6 pokoi, jednak za całość mieszkania nie wyżej, niż o 50% czynszu, płaconego w czerwcu 1914 r.

2. Przepisy te odnoszą się również do hoteli, pensjonatów, pokoi umeblowanych.

3. Przepisy te odnoszą się także do najmu lokali na szkoły, z tem jednak, że podwyżka komornego nie może wynosić więcej, niż 25% komornego płaconego w czerwcu 1914 r.

Art. 5.

1. Przy obliczaniu liczby pokoi (art. 2, 3, 4) nie bierze się w rachubę alków, przedpokoi, korytarzy, łazienek, kuchni, spiżarni i pokoi dla służby.

2. Przy oznaczaniu czynszu obliczonego pierwotnie w rublach 100 rubli=216 marek=250 koron.

Art. 6.

1. Za sklepy, pracownie, tudzież lokale przemysłowe i handlowe nie wolno pobierać komornego, podwyższonego więcej, niż o 50% ceny płaconej w czerwcu 1914 roku.

2. Do drobnych pracowni i lokali przemysłowych, wynajmowanych razem z mieszkaniem, używanem osobiście przez właściciela, a 2 pokoi nie przenoszącem, stosują się przepisy ustanowione powyżej dla mieszkań. Lokal sklepowy lub pracownia będą w takim razie liczone za pokoje w miarę tego, ile osobnych pomieszczeń, nie podpadających pod wyjątki artykułu 5, obejmują.

Art. 7.

Za wkłady, które nie są konieczne do utrzymania mieszkania w stanie do użytku zdatnym, a poczynione są na żądanie biorącego w najem, wolno umówić w granicach rzeczywistych wydatków podwyższenie stawek (art. 2, 3, 4 i 6) ponad oznaczoną normę.

Art. 8.

Jeśli wypuszczający w najem dostarcza dla mieszkania opału lub światła z własnych urządzeń centralnych, wynagrodzenie oznacza się osobno wedle rzeczywistych kosztów, przypadających na dane mieszkanie.

Art. 9.

1. Za przedmiot najmu, który biorący w najem w całości lub części odnajmuje dalej bez dostarczania urządzenia domowego, wolno umówić tylko takie komorne, które za całość lub odpowiednią część nie przekracza komornego, opłacanego przez biorącego w najem.

2. Przy odnajmie może być komorne, płacone przez odnajmującego (sublokatora) lub jego poprzednika, podwyższone tylko o ten sam stopień, o który komorne biorącego w najem w sposób ustawą tą dozwolony (art. 2, 3, 4, 6, 7) podwyższonem zostało.

3. Jeżeli biorący w najem dostarczył podnajemcy urządzenia domowego, albo zobowiązał się do innych świadczeń, wówczas za jedne lub drugie wolno umówić tylko odpowiednie godziwe wynagrodzenie. Podwyższenie jest tylko o tyle dopuszczalnem, o ile je usprawiedliwią okoliczności danego wypadku.

Art. 10.

1. Jeżeli wypuszczający w najem po wybuchu wojny zniżył komorne, wolno je podnieść do pierwotnej umownej wysokości, wszelako nie przed upływem czasu oznaczonego, na który zniżenie przyznano. Zniżenie przyznane na czas wojny lub podobnie uważa się w wątpliwości jako udzielone na czas nieoznaczony; można je cofnąć po poprzedniem zapowiedzeniu, odpowiadającem zwyczajnemu czasokresowi wypowiedzenia tego mieszkania.

2. Kwota podwyższonego w ten sposób komornego może być podstawą dalszej podwyżki po myśli artykułów 3, 4 i 6.

Art. 11.

1. Jeśli przedmiot najmu w czerwcu 1914 roku nie był wynajęty, wolno przy pierwszem po wejściu w życie tej ustawy wynajęciu umówić tylko takie komorne, jakie odpowiada przeciętnym w chwili najmu płaconym cenom.

2. Do domów, których budowę ukończono po dniu 1 lipca 1919 roku, przepisy tej ustawy nie mają zastosowania. Ceny w nich oznaczone będą na żądanie stron przez urzędy rozjemcze dla spraw najmu z zapewnieniem umiarkowanego dochodu dla właściciela.

3. Ustawa ta nie stosuje się także do budynków, które nabył na własność Skarb Państwa Polskiego. Wszyskie umowy najmu i dzierżawy, odnoszące się do takich budynków i ich przynależności, rozwiązują się z mocy prawa z dniem zawarcia umowy, a biorący w najem winni są za poprzedniem ustawowem wypowiedzeniem przedmiot najmu (dzierżawy) opróżnić.

Art. 12.

1. O ile umówione komorne przekracza granice w poprzednich przepisach określone, umowa jest nieważna.

2. Zabronione i nieważne są umowy, w których biorący w najem za to, iż jego poprzednik opuści przedmiot najmu, lub wogóle bez równowartościowego świadczenia wzajemnego poprzednikowi lub innej osobie coś przyrzeka, dalej umowy, że za pośrednictwo przy najmie ma się uiścić wynagrodzenie, przekraczające miarę w takim obrocie przyjętą. To samo odnosi się do umów, w których wypuszczający w najem lub poprzedni lokator wynajem albo ustąpienie praw z wynajmu czynią zawisłemi od zakupienia przez nowego lokatora urządzenia lub wogóle wymawiają dla siebie albo dla kogoś innego świadczenia, nie pozostające z umową najmu w w bezpośrednim związku.

3. Co wbrew powyższym postanowieniom uiszczono, tego można żądać napowrót z ustawowemi odsetkami. Tego prawa nie można się z góry zrzekać. Powództwo o to przedawnia się w przeciągu roku.

Ograniczenie prawa wypowiadania i przedłużanie umów najmu o oznaczonym czasie trwania.

Art. 13.

1. Wypuszczający w najem może wypowiedzieć najem, jak również korzystać z postanowienia artykułu 1737 K. C. o ustaniu najmu bez wypowiedzenia, tylko z ważnych przyczyn.

2. Za ważną przyczynę należy w szczególności uważać:

1) jeżeli biorący w najem zalega z zapłatą komornego po za zwyczajem miejscowym przyjęty lub dotąd jemu udzielany termin dodatkowy;

2) jeżeli biorący w najem nie godzi się na podwyższenie komornego przez ustawę dozwolone (art. 2, 3, 4 i 6) lub na podniesienie go do pierwotnej wysokości (art. 10);

3) jeżeli biorący w najem przez uporczywe lub rażące przekraczanie obowiązującego porządku domowego, albo przez swe bezwzględne, nieprzyzwoite lub wogóle nienależyte zachowanie się obrzydza współmieszkańcom pobyt w domu lub porządek w domu ciężko zakłóca; z zachowaniem się biorącego w najem stoi narówni zachowanie się osób przez niego do mieszkania przyjętych, jeżeli biorący w najem temu postępowaniu choć mu to było możliwe, zaradzić zaniedbał;

4) jeżeli zajdą warunki wcześniejszego rozwiązania umowy najmu z winy najemcy w wypadkach przewidzianych przez Kodeks Cywilny.

5) jeżeli wypuszczający w najem przedmiotu najmu, który już przedtem do pomieszczenia robotników lub wogóle pracowników własnego przedsiębiorstwa był przeznaczony, albo służył samemu wypuszczającemu w najem jako sklep lub pracownia, na ten sam cel koniecznie i zaraz potrzebuje.

6) jeżeli biorący w najem przedmiot najmu w całości lub częściowo, z urządzeniem lub bez tegoż, oddał komu innemu w podnajem za wynagrodzeniem nadmiernie wysokiem w porównaniu z komornem, jakie sam płaci.

3. W razie sporu ma wypuszczający w najem wykazać, że istnieje ważna przyczyna wypowiedzenia. Jeżeli rozwiązania najmu domagano się z przyczyny, iż najemca wzbraniał się podwyższyć komorne do granicy dozwolonej ustawą (art. 2, 3, 4, 6) lub pierwotną umową (art. 10), a biorący w najem, skoro sąd uzna dopuszczalność podwyższenia, bezzwłocznie oświadczy, że na podwyższenie się godzi, rozwiązanie należy uchylić: obowiązek biorącego w najem do zwrotu mu kosztów sporu zostaje nienaruszony.

Rozstrzyganie o dopuszczalności podwyższania komornego.

Art. 14.

1. Właściwy urząd rozjemczy dla spraw najmu (art. 15) rozstrzyga na wniosek wypuszczającego lub biorącego w najem o tem, czy komorne i inne wynagrodzenia odpowiadają zasadom i granicom w tej ustawie ustalonym.

2. Rozstrzygnienia te są ostateczne i nie ulegają zaskarżeniu; mogą być jednak na wniosek jednej ze stron w każdej chwili zmienione ze skutecznością dla nowego terminu płatności komornego. Wnioski o zmianę rozstrzygnienia nie oparte na nowych okolicznościach faktycznych może urząd odrzucić bez rozprawy.

3. Wypuszczającemu w najem lub lokatorowi wolno także inne ze stosunku najmu wyłaniające się spory poddać rozstrzygnieniu urzędu, który ma postąpić według powyższych zasad.

Urzędy rozjemcze dla spraw najmu.

Art. 15.

1. Urzędy rozjemcze dla spraw najmu będą utworzone w tych miastach i miejscowościach fabrycznych, które przy ostatnim spisie ludności miały ponad 20,000 mieszkańców. W innych gminach można je utworzyć na żądanie, wyrażone uchwałą rady gminnej. W jednej miejscowości można w miarę potrzeby utworzyć kilka urzędów.

2. Koszta połączone z utworzeniem i działalnością urzędów ponosi gmina.

Art. 16.

1. Przewodniczącego urzędu i jego zastępcę mianuje, o ile mozności z pośród osób, mających wykształcenie prawnicze, prezes sądu okręgowego. Resztę członków mianuje tenże prezes na przedstawienie naczelnika (burmistrza) gminy, w której urząd ma siedzibę. Połowa tych członków musi być powołana z pośród mieszkających w gminie właścicieli domów.

2. Urzędy przewodniczącego, zastępcy i członków są honorowe; mają oni jednak prawo do zwrotu wydatków, wyłożonych gotówką; oprócz tego tym, którzy żyją z zarobku, można przyznać wynagrodzenie z funduszów gminnych.

3. Członkowie urzędu składają na ręce prezesa sądu lub sędziego, przez niego wyznaczonego, przyrzeczenie, że będą gorliwie i bezstronnie pełnili swój urząd i dochowają tajemnicy urzędowej.

Art. 17.

Od powołania na członka urzędu wymówić się mogą jedynie: kobiety, duchowni, wojskowi, urzędnicy publiczni, osoby starsze ponad 60 lat,

drobni przemysłowcy i żyjący z pracy dziennej albo tygodniowej. O zasadności wymówienia się rozstrzyga ostatecznie władza, która członka mianowała.

Art. 18.

1. Wymawiających się od przyjęcia godności członka urzędu mimo, że ich uchylanie się uznano za nieuzasadnione, należy skazać na grzywnę do wysokości 200 mk. = 300 k.

2. Członków urzędu, którzy bez należytego usprawiedliwienia się na posiedzenia nie przybywają, spóźniają się lub w inny sposób od spełnienia swoich obowiązków urzędowych się uchylają; należy za każdym razem skazać na grzywnę do wysokości 200 mk., względnie k. W razie późniejszego należytego usprawiedliwienia można grzywnę uchylić lub zniżyć. Członków urzędu, którzy staną się winnymi rażącego naruszenia swych obowiązków urzędowych, należy nadto usunąć z urzędu.

3. Rozstrzygnienia powyższe należą do prezesa sądu okręgowego.

Art. 19.

1. Urząd rozstrzyga po rozprawie ustnej większością głosów w zespołach z trzech członków, w których skład wchodzą: przewodniczący lub zastępca i po jednym ławniku z koła właścicieli domów i lokatorów.

2. Rozstrzygnienie należy wygotować najdalej do trzech dni na piśmie z krótkiem uzasadnieniem i doręczyć na żądanie stronom.

3. Rozprawy urzędu są jawne. Na zgodny wniosek stron należy jawność wykluczyć. Publiczne ogłaszanie treści rozprawy nie jawnej jest wzbronione.

Art. 20.

1. Jeśli zażądano rozstrzygnienia urzędu, wezwie on strony z zagrożeniem, że niestawienie się nie wstrzyma rozprawy ani rozstrzygnienia. Rozprawę należy przeprowadzić, o ile możności, do dni 8 od podania wniosku.

2. Wezwani są obowiązani stawić się osobiście albo wysłać do rozprawy zastępcę ze stanem sprawy zupełnie obeznanego. Strony i ich zastępcy mają zgodnie z prawdą udzielić wyjaśnień przez urząd żądanych.

3. Urząd może przedsiębrać wszelkie dodochodzenia do rozstrzygnienia potrzebne, w szczególności wezwać i przesłuchać osoby, które wyjaśnień udzielić mogą, jak również zażądać od wypuszczającego w najem wykazania wysokości komornego, pobieranego w czerwcu 1914 r.

4. Powiatowa władza administracyjna, w której okręgu urząd swe czynności sprawuje winna na wniosek urzędu wymusić karami porządkowemi stawienie się stron i osób dla udzielenia wyjaśnień potrzebnych, jakoteż spełnienie obowiązku udzielenia wyjaśnień zgodnych z prawdą.

5. Wszystkie władze i urzędy winny udzielić urzędowi rozjemczemu dla spraw najmu pomocy prawnej.

Art. 21.

1. Jeśli rozstrzygnienie sporu w całości lub części zawisło od ustalenia, czy podwyższenie komornego po myśli artykułów 2, 3, 4, 6 i 9 ust. 1 i 2 jest dopuszczalne, albo czy komorne lub wynagrodzenia innego rodzaju są po myśli artykułów 7, 8 i 9 ust. 3 odpowiednie lub nie, natenczas sąd, jeżeli nie ma jeszcze rozstrzygnienia urzędu najmu (art. 14) w przedmiocie, wstrzyma postępowanie i zażąda takiego rozstrzygnienia. Po jego nadejściu należy podjąć postępowanie z urzędu.

2. Jeżeli w danej miejscowości nie ma urzędu najmu, przeprowadza odnośne ustalenia właściwy sąd w toku sporu.

Moratorjum mieszkaniowe dla bezrobotnych i rezerwistów byłej armji rosyjskiej.

Art. 22.

1. W sprawach o eksmisję z mieszkań jedno- lub dwuizbowych może sąd z urzędu lub na wniosek pozwanego zawiesić eksmisję na czas do 3-ch miesięcy, o ile takie zawieszenie jest usprawiedliwione położeniem pozwanego, a w szczególności tem, że on z powodu okoliczności od niego niezawisłych pozostaje bez pracy.

2. W tym celu ma sąd prawo zbierać dowody z urzędu. Brak pracy dla pozwanego można stwierdzić przez odpowiednie zaświadczenie właściwego państwowego urzędu pośrednictwa pracy.

3. Udzielając zwłoki, sąd jednocześnie zawiadomi o tem właściwy państwowy urząd pośrednictwa pracy, tudzież zarząd gminy, w której pozwany ma miejsce zamieszkania.

Art. 23.

Pozwany, który na wezwanie państwowego urzędu pośrednictwa pracy nie przyjmie ofiarowanego mu zajęcia — traci prawo do korzystania z moratorjum mieszkaniowego.

Art. 24.

1. Osoby, pozostające ongiś w b. armji rosyjskiej, oraz ich rodziny, które, korzystając z postanowień ukazu imiennego z 18 września 1914 roku, Zb. Pr. i Rozp. № 258 z 18 września 1914 poz. 2383, o ulgach w sprawach cywilnych i karnych dla osób, pozostających w czynnej armji i flocie, zatrzymały dotychczasowe swe mieszkanie, a nie płacą komornego, nie mogą na tej zasadzie (art. 13 ust. 2 p. I) być usunięte z tych mieszkań, jeżeli — w braku innej umowy—będą opłacały komorne bieżące przynajmniej od dnia 1 października 1919 r. począwszy. Po za tym wyjątkiem stosują się do tych osób i rodzin przepisy niniejszej ustawy, w szczególności przepisy o moratorjum dla pozostających bez pracy.

2. Komorne zaległe po dzień 30 września r. b. włącznie, należne od osób i rodzin, określonych w ustępie 1, nie może być przedmiotem powództwa, o ile chodzi o mieszkania jedno- lub dwuizbowe; jeżeli zaś idzie o mieszkania większe i zachodzą okoliczności godne uwzględnienia, może sąd kwotę zaległego komornego zniżyć aż

do połowy. Ulgi powyższe nie mają atoli zastosowania, jeżeli biorący w najem lub jego rodzina z podnajmu mieszkania pobierali stosunkowo znaczny dochód, sami zaś komornego przynajmniej w miarę możności nie płacili.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 nie stosują się do spraw prawomocnie osądzonych i do eksmisji już dokonanych.

Postanowienia karne.

Art. 25.

1. Kto celem obejścia lub udaremnienia postanowień tej ustawy przytacza nieprawdę lub prawdę zataja, w inny sposób postanowienia te obejść się stara, do takiego postępowania nakłania lub jest przytem pomocnym, karanym będzie przez administracyjną władzę powiatową, a tam, gdzie istnieje rządowa władza policyjna, przez tę władzę—grzywną do wysokości 10,000 marek lub 15,000 koron, albo aresztem do 6-ciu miesięcy. Obie te kary można nałożyć równocześnie,

2. Żądanie — wymawianie sobie i pobieranie komornego lub innych wynagrodzeń albo świadczeń ponad normy w tej ustawie ustalone podlega ukaraniu wedle przepisów o zwalczaniu lichwy wojennej.

Uwolnienie od należytości.

Art. 26.

1. Postępowanie przed urzędami rozjemczemi dla spraw najmu wolne jest od opłaty należytości i stempli.

2. Korespondencja urzędów ze wszystkiemi władzami nie podlega opłacie pocztowej.

Postanowienia przejściowe.

Art. 27.

1. Ustawa ta wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc:

1) dekret w przedmiocie przepisów tymczasowych o moratorjum mieszkaniowem dla pozostających bez pracy z 19 grudnia 1918 r. poz. 62 № 20 Dz. p. p. P.

2) postanowienia artykułów 1 do 7 i 20 do 27 dekretu o ochronie lokatorów i zapobieganiu brakowi mieszkań z 16 stycznia 1919 r. poz. 116 № 8 Dz. p, p. P. W tytule tego dekretu odpaść mają wyrazy „o ochronie lokatorów i".

Art. 28.

Jeżeli wynagrodzenie za najem lub podnajem (komorne), umówione przed dniem wejścia w życie tej ustawy, przekracza granice wedle art. 2, 3, 4, 6 i 9 ust. 1 i 2 dopuszczalne, lub też jeśli w przypadku art. 11 ust. 1 komorne przed tym dniem umówione przechodzi miarę tamże zakreśloną, wolno biorącemu w najem (podnajemcy) w urzędzie rozjemczym dla spraw najmu żądać zniżenia komornego do odpowiedniej wysokości ze skutecznością dla najbliższego terminu płatności komornego.

Art. 29.

Przepisy art. 12 stosują się także do umów, zawartych przed ogłoszeniem tej ustawy, ale w tym dniu jeszcze wcale nie, albo nie całkowicie wykonanych.

Art. 30.

Przepisy art. 13 stosują się także do sporów o rozwiązanie najmu i podnajmu, które już sądownie wytoczone zostały, ale w pierwszej instancji nie zostały jeszcze osądzone.

Art. 31.

Wymówienia sklepów, pensjonatów, hoteli w szczególności i innych lokali, do których przepisy dekretu z dnia 16 stycznia 1919 r. nie miały zastosowania, uczynione przed ogłoszeniem ustawy niniejszej, są nieważne i bezskuteczne.

Art. 32.

Wykonanie tej ustawy porucza się Ministrom Sprawiedliwości i Zdrowia Publicznego.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:
w/z.
(—) *S. Wojciechowski.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Supiński.*

Minister Zdrowia Publicznego:
w/z.
(—) *W. Chodźko.*

II.

520.

Rozporządzenie Rady Ministrów.

Na podstawie art. 1-go Dekretu Naczelnika Państwa z dnia 2 stycznia 1919 r. Rada Ministrów postanawia niniejszem wprowadzić na jeden miesiąc od dnia 2 lipca do dnia 2 sierpnia 1919 r. stan wyjątkowy—w następujących miejscowościach:

1) w Warszawie i powiecie Warszawskim, 2) powiecie Łódzkim z Łodzią, 3) Błońskim, 4) Opatowskim, oraz w powiatach pogranicznych: 5) Będzińskim, 6) Częstochowskim, 7) Wieluńskim, 8) Nieszawskim, 9) Lipnowskim, 10) Rypińskim, 11) Mławskim, 12) Przasnyskim, 13) Ostrołęckim, 14) Kolneńskim i 15) Szczuczyńskim.

Warszawa, dn. 30.VI 1919 r.

Prezydent Ministrów:
w/z.
(—) *S. Wojciechowski.*

III.

521.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie przepisów wykonawczych do Ustawy z dnia 8 kwietnia 1919 roku o dostarczeniu mieszkań na potrzeby wojska.

Na zasadzie art. 11-go ustawy z dnia 8-go kwietnia 1919 r., Dz. Praw, poz. 262, zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Zarządy gminne wiejskie i miejskie, oraz organa im podwładne winny dostarczyć pomieszczeń na potrzeby wojska na podstawie nakazu kwaterunkowego, wydawanego przez Komendy Placu (dowództwa miast i twierdz), lub organa wojskowe, sprawujące ich funkcje.

W braku tychże wystarcza rozkaz pisemny lub dokument podróży, z którego wynika, że dany wojskowy do miejscowości, gdzie żąda kwatery, przybywa w charakterze służbowym, z rozkazu władz wojskowych.

Na postanowienie Zarządów Gminnych, dotyczące ponoszenia ciężarów kwaterunkowych, wolno obciążonemu świadczeniami kwaterunkowemi wnieść zażalenie do władz administracyjnych pierwszej instancji.

Zażalenie to nie wstrzymuje wykonania postanowień w sprawach kwaterunkowych. Prawo korzystania z kwater oficerskich mają również urzędnicy wojskowi, poczynający od XI klasy wzwyż.

Art. 2.

Rekwizycji nie podlegają:

a) pomieszczenia zajęte przez Naczelnika Państwa,

b) pomieszczenia zajęte przez osoby i instytucje, mające prawo eksterytorjalności,

c) pomieszczenia, zajęte przez władze i urzędy państwowe,

d) kościoły i świątynie, należące do jednego z uznanych w Państwie wyznań i obrzędów,

e) domy sierot, starców i kalek,

f) muzea, bibljoteki i przybytki sztuki,

g) pomieszczenia, służące do pielęgnowania chorych, o ile nie są one zajęte przez zakłady, obliczone na zysk (prawo decyzji przysługuje Ministerstwu Zdrowia Publicznego),

h) więzienia, domy kary i poprawy,

i) klasztory żeńskie,

k) pomieszczenia urzędowe poczt, kolei, telegrafów, telefonów i żeglugi,

l) pomieszczenia, niezbędne do użytku instytucji społecznych.

Art. 3.

Do użytku właściciela mieszkania należy zostawić 1 pokój dla 3 ga dzieci poniżej lat 7-miu i dla 2-ga dzieci od lat 7-miu do 14-tu.

Jako pokoje niezbędne do wykonywania pracy zawodowej uważane są poczekalnie, pokój przyjęć, pracownia lub biuro.

Pokój mieszkalny, przeznaczony na kwaterę, winien posiadać powierzchnię 8 m. ^{2} i mieć piec i okno.

Oficer lub urzędnik wojskowy, korzystający z kwatery, nie ma prawa żądać dostarczenia mu kuchni, przedpokoju i pomieszczenia dla ordynansa.

Oficerowie, którym według regulaminu należą się konie, otrzymują pomieszczenie dla koni i ordynansa konnego w stajni. Należytość za te pomieszczenie określa miejscowa Komisja szacunkowa, przewidziana w art. V Rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 1-go i 17-go maja 1919 r. („Monitor Polski“ № 100 i 118).

Art. 4.

Minimum przepisanego umeblowania stanowi:

a) dla kwater jednopokojowych:

1 łóżko z czystą pościelą 1 kompletna umywalnia (naczynie do mycia, naczynie do czystej wody i naczynie do zlewania brudnej wody, oraz jeden ręcznik), 1 szafa na ubrania (wzgl. wieszadło), jeden stół i trzy krzesła, oraz karafka i szklanka:

b) dla kwater dwupokojowych:

sypialnia (jak w punkcie a), gabinet, 1 biurko (wzgl. stół), 4 krzesła, etażerka, otomana (wzgl. sofa).

Bieliznę pościelową należy zmieniać co dwa tygodnie, a ręcznik co tydzień. Do kwatery należy także światło, tam, gdzie istnieje instalacja gazowa lub elektryczna.

W razie, gdyby oficer nie mógł otrzymać dla kwatery przejściowej opału i światła od władz wojskowych (tam, gdzie niema gazu lub elektryczności), kwaterodawca obowiązany jest dostarczyć je za osobnem wynagrodzeniem (cenę wyznacza miejscowa komisja szacunkowa, jak w art. 3 niniejszych przepisów). Lampy obowiązują kwaterodawców (elektryczne zależnie od wielkości pokoju, od 25 do 50 świec, gazowe — jeden palnik na pokój; naftowe winny być dostarczone z kloszem).

Art. 5.

Wypłacanie Zarządom Gminnym należytości kwaterunkowych uskuteczniać się będzie miesięcznie.

W tym celu wezwą Intendentury Generalnych Okręgów wszystkie w ich zakresie działalności znajdujące się Komisje Kasowe do sporządzenia wykazów według załączonego wzoru.

Pieczęć Kom. Kas.

WYKAZ

Oficerów i urzędników wojskowych, którzy korzystali z kwater przejściowych w gminie .... w czasie od .... do .... 1919 r.

Litera porządkowa	OZNACZENIE		Osoba korzystała z kwatery przejściowej		Przypada zatem				NALEŻYTOŚĆ				Ulica, № domu i nazwisko kwaterodawcy	Poświadczenie osoby korzystającej z kwatery wzgl. odnośnej Komisji Kasowej
	Oddziału wojskowego, do którego należy korzystanie z kwatery	Rangi, imiona i nazwiska osoby korzystającej z kwatery przejściowej	Od dnia	To jest razem dni	Za 1 dzień		Za cały czas określony w rubrykach 3 i 3-a		Za światło i opał		Za pomieszczenie dla konia i ordynansa konnego			
					Mk.	fen.	Mk.	fen.	Mk.	fen.	Mk.	fen.		
1	2	2a	3	3a	4		4a		5		5a		6	7

Wykazy należy sporządzać w dwóch egzemplarzach, z których jeden zostaje jako dokument Komisji Kasowej.

Na wykazie tym winien Zarząd Gminny potwierdzić (pieczęć, podpis) odbiór kwot. Drugi wykaz przeznaczony jest dla Zarządu Gminnego, aby ten wiedział, jak ma należytości kwaterunkowe rozdzielić między mieszkańców.

Komisje Kasowe wypłacają należytości kwaterunkowe Zarządom Gminnym bez uzyskania uprzedniego pokrycia rachunkowego od Intendentury, poczem przedstawiają rachunki Intendenturze do wyrównania. Oficerowie, uzyskujący kwaterę przejściową na zasadzie dokumentu podróży, sami opłacają Zarządom Gminnym należytości kwaterunkowe i otrzymują od tych zarządów kwity. Kwity te należy załączyć do dokumentu podróży, jako dowód na zapłacenie kwatery przejściowej. W kwicie tym winna być wyszczególniona miejscowość, ulica, numer domu, kwaterodawca, ranga, imię i nazwisko korzystającego z kwatery, oddział, do którego należy, ilość dni, cena jednostkowa i ogólna suma należytości (ewent. suma, należna za opał i światło, jak również za pomieszczenie konia i ordynansa konnego).

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do powiatowych Komisarzy Rządowych i Prezydentów miast stanowiących samodzielne powiaty z dn. 10.IV 1919, № 44225, S. III, 607/1 w sprawie umeblowania kwater wojskowych, ogłoszony w dzienniku urzędowym z 18.IV 1919, № 27, p. 349, traci moc obowiązującą.

Za Ministra Spraw Wojskowych:
(—) *Majewski.*

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

IV.

522.

Okólnik (376) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych podający do wiadomości adresy Urzędów Ochrony Lasów.

Odnośnie do art. 5-go ogłoszonego w № 91 z roku 1919 rozporządzenia wykonawczego z dn. 18 kwietnia 1919 r. do dekretu w przedmiocie organizacji Urzędów Ochrony Lasów, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje poniżej spis adresów tych urzędów do wiadomości i stosownego użytku z poleceniem zwracania się w razie potrzeby do najbliższych urzędów we wszystkich sprawach lasowych.

Warszawa, d. 12/VI 1919. r. (AO. 4323).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *Józef Bek.*

Spis adresów Urzędów Ochrony Lasów.

Główna Komisja Ochrony Lasów — Warszawa, Senatorska 15.
Główny Inspektor Ochrony Lasów — Jan Czaplicki.
Starszy Referent — Stanisław Żurkowski.

Okręgowe Komisje Ochrony Lasów	Komisarjaty Ochrony Lasów	Powiaty wchodzące w skład Komisarjatów
I. WARSZAWA: Okr. Inspektor: M. Fryben, Żórawia 19. Referent: I Chełmoński.	1. WARSZAWA. Komisarz: vacat, chwilowo p. o. J. Jaworski, Litewska 3.	Warszawski Radzymiński Nowo-Miński Garwoliński Grójecki Rawski Skierniewicki Łowicki Sochaczewski Błoński
	2. CIECHANÓW. Komisarz: J. Jaworski, Warszawa, Litewska 3.	Mławski Przasnyski Ciechanowski Makowski Płoński Pułtuski
II. ŁÓDŹ: Okr. Inspektor: L. Jezierski, Skwerowa 4. Referent: A. Białasiewicz.	1. KALISZ. Komisarz: J. Roszczycki, Kościelec, p. Koło u p. Kunde.	Wieluński Sieradzki Kaliski Turecki Słupecki Kolski Łęczycki Łaski Łódzki Koniński
	2. PIOTRKÓW. Komisarz: J. Koleczko.	Brzeziński Piotrkowski N.-Radomski Częstochowski Będziński
III. LUBLIN: Okr. Inspektor: Fr. Lisikiewicz, Krak. Przedm. 55. Referent: L. Łaguna.	1. LUBLIN. Komisarz: F. Wierzbicki, Lipa, p. Zaklików, powiat Janowski.	Janowski Puławski Lubelski Lubartowski Chełmski
	2. ZAMOŚĆ. Komisarz: M. Osiecimski, Lwowska 118.	Biłgorajski Zamojski Krasnostawski Hrubieszowski Tomaszowski
IV. KIELCE: Okr. Inspektor: A. Zawadziński, Pocztowa, dom Komendy Placu. Referent: A. Rodkiewicz.	1. KIELCE. Komisarz: vacat.	Włoszczowski Kielecki Opatowski Stopnicki Pińczowski Miechowski Olkuski Jędrzejowski Sandomierski
	2. RADOM. Komisarz: K. Satkowski, Szeroka 16. Referent: E. Niepokojczycki.	Opoczyński Konecki Kozienicki Radomski Iłżecki

Okręgowe Komisje Ochrony Lasów	Komisarjaty Ochrony Lasów	Powiaty wchodzące w skład Komisarjatów
V. ŁOMŻA; Okr. Inspektor: W. Żbikowski, Długa 2. Referent: J. Podgórski.	1. ŁOMŻA. Komisarz: Kiersnowski Bolesław, Sienkiewicza 8.	Kolneński Łomżyński Ostrołęcki Ostrowski W.-Mazowiecki
	2. AUGUSTÓW. Komisarz: Dziewczopolski.	Suwalski Sejneński Augustowski Szczuczyński
VI. SIEDLCE: Okr. Inspektor: vacat, chwilowo p. o. F. Lisikiewicz, Lublin, Krak. Przedm. 55.	1. SIEDLCE. Komisarz: E. Zakrzewski Pusta 13.	Węgrowski Sokołowski Siedlecki Łukowski
	2. BIAŁA PODLASKA. Komisarz: W. Bielkiewicz, Zakościelna 2.	Konstantynowski Bialski Radzyński Włodawski
VII. PŁOCK. Okr. Inspektor: vacat, chwilowo p. o. M. Fryben, Warszawa, Żórawia 19. Referent: vacat.	1. WŁOCŁAWEK. Komisarz: D. Mazurkiewicz.	Nieszawski Włocławski Kutnowski Gostyński Płocki
	2. SIERPC. Komisarz: St. Modzelewski.	Lipnowski Rypiński Sierpecki

523.

Okólnik (394) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych oraz Naczelników Policji Komunalnej w Warszawie, Lublinie i Łodzi w sprawie przeprowadzania dochodzeń policyjnych w wypadkach rozprzestrzeniania w druku wiadomości o rozruchach przeciwżydowskich.

Polecam Komisarzom Rządowym oraz Naczelnikom Policji Komunalnej na bezpośrednie zlecenie Wydziału Prasowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zażądać przeprowadzenia natychmiastowego dochodzenia policyjnego w sprawach, mających za podkład rozruchy przeciwżydowskie, a wskazanych przez tenże Wydział. Wyniki, osiągnięte z dochodzenia, należy komunikować niezwłocznie i bezpośrednio Wydziałowi Prasowemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w celu dania temuż możności jaknajszybszego, w każdym wypadku popełnionego w druku kłamstwa, prostowania wieści kłamliwych i pociągania do odpowiedzialności sądowej winnych ich rozpowszechniania w druku.

Warszawa, dn. 16.VI 1919 r. (59890/V6898).

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

524.

Okólnik (386) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych i Naczelników Policji w sprawie udziału funkcjonarjuszy policji na zgromadzeniach.

W wyjaśnieniu rozporządzenia mego z dnia 3 kwietnia 1919 roku o wprowadzeniu stanu wyjątkowego polecam Panom w sprawie udziału policji w zgromadzeniach stosować się do następujących prawideł:

1) Co do zebrań w zamkniętych pomieszczeniach — wolne są od udziału policji wszelkie zebrania towarzyskie oraz zgromadzenia członków legalnie istniejących stowarzyszeń i związków, urządzane bez udziału osób obcych.

Wszelkie pozostałe zgromadzenia w zamkniętych pomieszczeniach podlegają nadzorowi policji, która ma prawo asystowania na tych zgromadzeniach.

2) Wszelkie zgromadzenia pod gołem niebem z wyjątkiem wycieczek towarzyskich, naukowych i t. p. są wzbronione.

Przepisy niniejsze nie stosują się do zgromadzeń poselskich, które reguluje okólnik mój z dn. 17 kwietnia 1919 r.

Obowiązki obecnych na zgromadzeniach funkcjonarjuszy policji sprowadzają się do ogólnych zadań czuwania nad porządkiem, spokojem i bezpieczeństwem publicznem. W razie pogwałcenia przez zgromadzenie (bądź w całości, bądź za pośrednictwem poszczególnych uczestników) porządku, spokoju lub bezpieczeństwa publicznego, policja winna, stosownie do ważności przekroczeń, przedsięwziąć odpowiednie środki przeciwdziałania.

Środki te mogą polegać: 1) na ostrzeżeniu, skierowanem do przewodniczącego zgromadzenia; 2) na usunięciu na żądanie przewodniczącego ze zgromadzenia winnych i 3) na zamknięciu zgromadzenia. Jednocześnie policja przedsiębierze środki w celu pociągnięcia winnych do odpowiedzialności karnej. Dla dokonania powyższych funkcji obecny na zgromadzeniu funkcjonarjusz policji w razie potrzeby winien wezwać dostateczną pomoc.

Warszawa, 23.VI 1919. (59677/III S. B. 1417).

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

525.

Okólnik (410) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych i Naczelników Policji Komunalnej w Warszawie, Lublinie i Łodzi w sprawie ściślejszego stosowania dozoru nad przedsiębiorstwami teatralnemi.

Od pewnego czasu coraz częściej powtarzają się skargi na demoralizujący i zgubny wpływ, jaki szerzą niektóre teatry i zakłady widowiskowe przez produkowanie utworów o treści lub konceptach pornograficznych, nie mających nic wspólnego z prawdziwym dowcipem i humorem, a wykraczających przeciw obyczajności publicznej.

Wobec tego iż przedstawienia i widowiska, obliczone jedynie na podniecenie zmysłowości i schlebianie nizkim instynktom tłumu, sprzeciwiają się obowiązującym przepisom, polecam jaknajusilniej PP. Powiatowym Komisarzom Rządowym i Naczelnikom Policji, ażeby w myśl okólnika M. S. W. w przedmiocie stosowania ściślejszego dozoru nad przedsiębiorstwami teatralnemi (p. Dziennik Urzędowy M. S. W. z dn. 20 marca 1919 r. Nr. 19) wykonywali swoje obowiązki jaknajściślej i jaknajsurowiej, usuwając bezwzględnie z utworów i scen widowiskowych wszelkie produkcje o charakterze pornograficznym. W wypadku ujawnionych przekroczeń przeciwko zakazom i określeniom cenzuralnym należy niezwłocznie sporządzać odnośny protokół i pociągać winnych kierowników lub właścicieli do odpowiedzialności sądowej z art. 138 Kodeksu Karnego.

Warszawa, d. 23.VI 1919 r. (59881/V. 6270).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *S. Wojciechowski.*

526.

Okólnik (397) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych i Prezydentów miast w sprawie wyjaśnienia wątpliwości co do prawa Pow. Komisarzy Rządowych wymierzenia kary administracyjnej bez wysłuchania obwinionych.

Poniżej zamieszczoną odpowiedź do Powiatowego Komisarza Rządowego na powiat Warszawski podaje się do wiadomości i zastosowania.

Warszawa, 24.VI 1919 r. (58291/S. P. 957/I).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

Do Pana
Powiatowego Komisaza Rządowego
w miejscu.

Odpowiadając na pismo z dn. 5 b. m. Nr. A II L. 160/I, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, że na zasadzie art. 2-go dekretu w przedmiocie przepisów tymczasowych o uprawnieniu Powiatowych Komisarzy Rządowych do wymierzania kar w drodze postępowania administracyjno-karnego z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 14, poz. 154) Powiatowym Komisarzom Rządowym przysługuje prawo wymierzania kary do pięciuset marek grzywny lub do sześciu tygodni aresztu.

Na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o postępowaniu karno-administracyjnem z dnia 21 lutego 1919 r. (Dz.

Urzędowy M. S. W. Nr. 16 z 1919 r., poz. 184) wydanego jedynie w rozwinięciu powyżej wymienionego dekretu, Powiatowym Komisarzom Rządowym przysługuje prawo kary do trzydziestu marek grzywny lub aresztu do trzech dni bez *wysłuchania* obwinionego w wypadkach przekroczeń mniejszej wagi, o których nastąpi doniesienie *urzędowych organów*.

Drugi ustęp art. 20-go dekretu w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 14 z 1919 r., poz. 184) nadaje prezydentom, burmistrzom i wójtom prawo nakładania na winnych w przypadkach mniejszej wagi kar pieniężnych w wysokości do stu marek na *wniosek lekarza powiatowego lub miejscowych władz sanitarnych*. W dekrecie tym nie jest wyłuszczony tryb postępowania karno-administracyjnego prezydentów, burmistrzów i wójtów, to z tego nie wynika jeszcze, aby władze te nie były obowiązane przy nakładaniu kar przestrzegać pewnych zasad postępowania karno-administracyjnego.

Ponieważ w prawodawstwie naszem dotychczas nie jest uregulowana sprawa *trybu* administracyjno-karnego postępowania władz komunalnych, przeto należy w drodze analogji posiłkować się wyżej wymienionemi przepisami z dn. 21 lutego 1919 r. (Dziennik Urzędowy M. S. W. Nr. 16, poz. 184), ustalonemi przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dla państwowych władz administracyjnych, o czem Pan Powiatowy Komisarz Rządowy winien pouczyć wszystkich burmistrzów i wójtów swego powiatu, zaznajamiając ich z przepisami wymienionego rozporządzenia z dnia 21 lutego 1919 r., dotyczącemi *postępowania* karno-administracyjnego.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

527.

Okólnik (408) Ministra Spraw Wewnętrznych do Komendantów Policji Komunalnej i Milicji Ludowej w sprawie stosowania się policji do przepisów proceduralnych, określających jej udzisł w powodzeniu śledztwa wstępnego oraz w sprawie ścisłego wykonywania odnośnych poleceń władz sądowych.

Minister Sprawiedliwości odezwą z dnia 5 kwietnia r. b. zawiadomił Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, iż policja komunalna często nie stosuje się do przepisów proceduralnych, określających jej udział w prowadzeniu śledztwa wstępnego, jak również nieściśle wykonywa polecenia władz sądowych, tyczących się doręczenia wezwań, zawiadamiań o nałożeniu kar za niestawiennictwo bez usprawiedliwionych przyczyn i dostarczania niestawiających się do śledztwa lub sądu pod przymusem.

Ponieważ tego rodzaju niestosowanie się do przepisów proceduralnych powoduje znaczną zwłokę w prowadzeniu spraw sądowych, jak również w znacznym stopniu utrudnia działalność władz sądowych Komenda Główna poleca Panu zarządzić, aby podległe Mu organa ściśle się stosowały przy dochodzeniach wstępnych do przepisów ujętych art. 250—261 Ust. Post. Kar., zwracając w szczególności baczną uwagę na czynności dokonywane na zasadzie art. 257—258 Ust. Post. Kar., t. j. w wypadkach, w których policja w obawie zatarcia śladów przestępstwa i dowodów winy oskarżonego działa w zastępstwie sędziego śledczego i sama dokonywa takich czynności, jak badanie przedmiotowe, oględziny, rewizje.

Czynności te powinny być dokonywane w obecności dwóch świadków, przyczem o dokonaniu każdej tego rodzaju czynności winien być sporządzony formalny protokół z adnotacją, że dana czynność została dokonana w myśl art. 258 Ust. Post. Kar. w zastępstwie nieobecnego sędziego śledczego.

Przy doręczaniu wezwań i zawiadomień o nałożeniu kar za niestawiennictwo bez usprawiedliwionych przyczyn oraz dotyczących dostarczania niestawiających się do śledztwa lub sądu pod przymusem — policja obowiązana jest ściśle stosować się do przepisów, zawartych w art. 377—386, 390—394 i 400—402 Ust. Post. Kar.

Warszawa, 24.VI 1919 r. (93693/III).

Wice-Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *Józef Bek.*

528.

Okólnik (414) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie kompetencji władz wojskowych.

Poniżej zamieszczony Rozkaz podaje się do wiadomości i poleca się Panu, aby w razie nie przestrzegania powyższego rozkazu przez tamtejsze władze wojskowe, o każdem przekroczeniu kompetencji donosił M. S. W. szczegółowem sprawozdaniem, przyczem winien Pan uprzed-

nio, w razie zajścia podobnego wypadku, zwrócić uwagę odnośnym organom wojskowym na na Rozkaz D. O. Gen. № 156.

Warszawa, d. 30.VI 1919. (60946 A.W. 741).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

KOMENDA MIASTA.

Warszawa, dnia 16.VI 1919 r.

ROZKAZ № 167.

Kompetencje władz wojsk. 5. (Rozkaz D. O. Gen. L. 156).

Z powodu licznych zażaleń wpływających do M. S. W. przypominam, że organy wojskowe nie powinny się mieszać do władz cywilnych i odwrotnie, aby skoordynowanie pracy w różnych gałęziach życia państwowego było możliwem. Zwracam uwagę podwładnym sobie dowództwom, że nie są one uprawnione wydawać przepisy ograniczające prawa obywatelskie miejscowej ludności, jak to miało miejsce w jednym z Okr. Wojsk., gdzie dowódca zabronił zebrania, wiecu, pochodu etc. Nie mogą być również tolerowane częste wypadki samowolnej konfiskaty żywności etc. od osób albo instytucji cywilnych przy niejednokrotnym nie zawiadamianiu odnośnych władz o konfiskacie. Powyżej przytoczone wypadki wywołują tarcia między władzami wojskowemi i cywilnemi i działają demoralizująco na ludność miejscową. Niezbędnym przeto jest, aby organy wojskowe ograniczyły się wyłącznie do spraw wojskowych, chyba że w okolicznościach nadzwyczajnych wskazaną jest ingerencja wojska, odnośnie władz, czy osób cywilnych. Obowiązkiem organów wojskowych jest podjęcie porozumienia z odnośnemi władzami.

Zawadzki
Półkownik i Komendant Miasta.

VI.

529.

Ruch służbowy w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych w czerwcu 1919 r.

Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 31.V 1919 r. mianował:

Chomicza Bolesława — Prezesem Zarządu Ubezpieczeń Wzajemnych od ognia od d.31.IV 1919.

Koreywę Walerjana — Zastępcą Prezesa Zarządu Ubezpieczeń Wzajemnych od ognia od dn. 3.IV 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych mianował:

Longchamps-Berier Andrzeja—Starszym Referentem.

Sekretarza Urbana Romana — Pomocnikiem Referenta.

Udzielił dymisji na skutek podania:

Rozwadowskiemu - Jordanowi Konstantemu od dnia 18.VI 1919 r.

Englertowi Adamowi Wincentemu od dnia 1.VI 1919 r.

VII.

530.

OBWIESZCZENIE.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 1919 roku № 27075/V 83/XX wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków, № 44 stowarzyszenie pod nazwą „Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej“ w Ożarowie.

Drukiem E. Wyszyńskiego i S-ki, Warszawa, Zgoda № 5.